

Maastavientilomakkeen täyttöohjeet

Kulttuuriesineiden maastavienti

Arvokkaimman kulttuuriomaisuuden säilyttämiseksi Suomessa on tieteellisesti, taiteellisesti ja historiallisesti arvokkaiden esineiden maastavientiä rajoitettu lainsäädännöllä.

Vientilupaa tarvitaan seuraavien kulttuuriesineiden maastavientiin: Suomen kansalliseen historiaan ja merkkihenkilöihin liittyvät esineet niiden iästä, valmistusmaasta ja Suomessa oloajasta riippumatta, muinaismuistolaissa (295/1963) tarkoitetut esineet, jotka on löydetty maasta tai vedestä, tieteellisen tai muun erityisen syyn vuoksi arvokkaat arkistot ja kokoelmat sekä niiden osat niiden iästä, alkuperämaasta ja Suomessa oloajasta riippumatta. Lisäksi vientilupaa tarvitaan kulttuuriesineisiin, jotka on valmistettu Suomessa tai jotka ovat olleet Suomessa vähintään maastavientilain liitteessä säädetyn ajan.

Vientilupaa ei tarvita kulttuuriesineen maastaviennille, jos julkiseen kokoelmaan tai arkistoon kuuluva esine, evankelis-luterilaiselle kirkolle tai ortodoksiselle kirkkokunnalle taikka niiden seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle kuuluva esine viedään maasta lainaksi näyttelyyn, konservoitavaksi tai tieteellistä tutkimusta varten ja se palautetaan Suomeen. Lupaa ei myöskään tarvita maastaviennille, jos esittävän taiteilijan tai ammatinharjoittajan instrumentti tai muutoin työhön käytettävä väline viedään Suomesta, mutta se on tarkoitus palauttaa Suomeen esiintymisen tai työsuorituksen jälkeen.

Vientilupaa haettaessa kulttuuriesinettä ei esitetä lupaviranomaiselle, vaan lupaviranomainen tekee päätöksen hakemuksessa esitettyjen tietojen ja siihen liitetyn valokuvan perusteella. Lupaviranomaisella on kuitenkin mahdollisuus tutkia esinettä tarkemmin tai valokuvata se niin halutessaan.

Yleistä lomakkeen täyttämisestä

Luvanhakija täyttää lomakkeen valkoisella pohjalla olevat tietokentät. Jos lomake täytetään sähköisesti, täytettävät kentät on osoitettu erikseen aktiivisella, täytettävällä, kentällä. Lupaviranomainen täyttää harmaalla pohjalla olevat tietokentät.

Lupahakemus toimitetaan lupaviranomaiselle sähköpostin liitteenä tai postitse.

Kansallisgalleria toimii lupaviranomaisena taideteoksia koskevissa lupa-asioissa. Jos esine on tarkoitus viedä maasta muuton tai perinnön vuoksi ja lupahakemus koskee samanaikaisesti useita esineitä, lupaviranomaisena toimii Museovirasto.

Museovirasto on kulttuuriesineiden vientiasioissa neuvoa-antava ja ohjaava lupaviranomainen. Kulttuuriesineiden vientiä valvovana viranomaisena toimii tullilaitos.

Perustiedot -osio

Ruutu 1: Ilmoitetaan kulttuuriesineen omistajan nimi tai toiminimi sekä asuin- tai toimipaikan täydellinen osoite, puhelinnumero sekä sähköpostiosoite.

Ruutu 2: Ilmoitetaan, onko hakija kulttuuriesineen omistaja laittamalla rasti asianmukaiseen ruutuun. Jos hakija on muu kuin omistaja, merkitään tämä

hakemukseen rastittamalla tätä koskeva ruutu. Tässä tapauksessa hakemukseen tulee liittää kulttuuriesineen omistajan hakijalle antama hakemuksen tekoon oikeuttava valtakirja.

Ruutu 3: Ilmoitetaan maastavientiluvan hakijan nimi tai toiminimi sekä asuin- tai toimipaikan täydellinen osoite, puhelinnumero sekä sähköpostiosoite. Kohtaa ei tarvitse täyttää, jos hakija on sama kuin omistaja.

Ruutu 4: Ilmoitetaan maa, jonne esine on tarkoitus viedä lopullisesti tai määräajaksi.

Kulttuuriesineen vientilupahakemus -osio

Ruutu 5: Ilmoitetaan rastittamalla asianmukainen ruutu, kuuluuko esine ulkomaille muuttavan henkilön koti-irtaimistoon, onko ulkomailla asuva henkilö saanut esineen perintönä tai osituksen nojalla taikka viedäänkö kulttuuriesine pois Suomesta jonkin muun syyn johdosta. Jos vienti johtuu muusta syystä, merkitään syy sille varattuun paikkaan.

Jos vienti perustuu siihen, että ulkomailla asuva henkilö on saanut esineen perintönä tai osituksen nojalla, lupahakemukseen on liitettävä perinnönjakokirja tai ositussopimus, josta ilmenee kyseisen esineen omistusoikeus.

Ruutu 6: Ilmoitetaan, onko vientilupahakemuksen tarkoittama kulttuuriesine tarkoitus viedä maasta pysyvästi vai määräajaksi rastittamalla asianmukainen ruutu. Jos kyse on määräaikaisesta viennistä, hakijan tulee esittää esineen palauttamiselle määräaika, joka voi olla korkeintaan kaksi vuotta hakemuksesta.

Ruutu 7: Allekirjoitetaan hakemus. Allekirjoituksellaan hakija todistaa hakemuksen ja sen liitteiden sisältämien tietojen oikeellisuuden. Jos vientilupahakemus toimitetaan lupaviranomaiselle sähköpostitse, hakemusta ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos hakemuksessa on tiedot hakijasta, eikä hakemuksen alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Ruutu 8 (81): Yksilöidään mille esineelle tai esineille haetaan maastavientilupaa. Tarvittaessa (esim. mikäli esineitä on niin paljon, ettei lomakkeen tila riitä) esineet voidaan yksilöidä myös erillisellä liitteellä, kunhan tiedot kustakin esineestä, niiden lukumäärästä, valmistusajasta ja -paikasta, alkuperämaasta ja Suomessa oloajasta, tekijästä/valmistajasta, materiaalista sekä muista esineen historiaan liittyvistä olennaisista seikoista ilmenevät ko. liitteessä.

Ruutu 8 (82): Ilmoitetaan lupahakemuksen tarkoittamien kulttuuriesineiden lukumäärä.

Ruutu 8 (83): Ilmoitetaan kunkin lupahakemuksen kohteena olevan esineen valmistusaika ja -paikka. Valmistusaikaa koskeva tieto voidaan saada esimerkiksi jalometalliesineen leimasta tai maalauksen signeerauksesta. Jos tällaista tietoa ei ole käytettävissä, valmistusajasta täytyy esittää perusteltu oletus.

Ruutu 8 (84): Ilmoitetaan lupahakemuksen tarkoittaman kulttuuriesineen/-esineiden alkuperämaa tai Suomessa oloaika. Alkuperämaata koskeva tieto voidaan saada esimerkiksi jalometalliesineen leimasta tai muulla tavoin, esimerkiksi esittämällä perusteltu oletus alkuperämaasta. Mikäli kyseessä on ulkomailla valmistettu esine, ilmoitetaan myös Suomessa oloaika hakijan parhaan tiedon mukaan.

Ruutu 8 (85): Ilmoitetaan lupahakemuksen tarkoittaman kulttuuriesineen/-esineiden tekijä tai valmistaja. Tekijää koskeva tieto on saatavissa joko täsmällisesti, esimerkiksi jalometalliesineen leimasta tai maalauksen signeerauksesta tai muulla tavoin, esimerkiksi esittämällä perusteltu oletus tekijästä.

Ruutu 8 (86): Ilmoitetaan lupahakemuksen tarkoittaman kulttuuriesineen/-esineiden valmistusmateriaali. Valmistusmateriaalilla tarkoitetaan esineen pääasiallista valmistusmateriaalia.

Ruutu 9: Ilmoitetaan lupahakemuksen tarkoittaman kulttuuriesineen/-esineiden proveniensiin eli alkuperään kuten sen historiaan, omistajiin, alkuperäiseen käyttötarkoitukseen tai käyttöyhteyteen liittyvät tiedot.

Tarvittaessa (esim. mikäli esineitä on niin paljon, ettei lomakkeen tila riitä) esineet voidaan yksilöidä myös erillisellä liitteellä, kunhan tiedot kustakin esineestä, niiden lukumäärästä, valmistusajasta ja –paikasta, alkuperämaasta ja Suomessa oloajasta, tekijästä/valmistajasta, materiaalista sekä muista esineen historiaan liittyvistä olennaisista seikoista ilmenevät ko. liitteessä.

Jos esineestä on tehty tutkimusta tai siitä on vastaavan kaltaisia asiakirjoja, tieto tällaisista tutkimuksista tai asiakirjoista tulee myös ilmoittaa hakemuksen yhteydessä.

Vientilupahakemukseen liitetään kuva hakemuksen tarkoittamista kulttuuriesineistä. Kuvan tulee olla sellainen, että esine on siitä helposti tunnistettavissa. Jos hakemus toimitetaan sähköpostitse, kuvan tulee olla liitteenä jpg-muodossa.

Ruutu 10: Ilmoitetaan, onko lupahakemuksen tarkoittamalle kulttuuriesineelle annettu väliaikainen maastavientikielto vai ei. Jos esineellä on väliaikainen maastavientikielto, kieltoa koskeva asiakirja tulee liittää hakemukseen.